

Pedagogisch beleid

Dagopvang

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie, missie en uitgangspunten
3. Interactie vaardigheden
4. Praktische informatie
5. Kind centraal
  - Doel 1. Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving
  - Doel 2. Het bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties
  - Doel 3. Het bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties
  - Doel 4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen
6. Mentorschap
7. Ontwikkeling volgen
8. Overdracht naar de basisschool / BSO
9. Beroepskracht – kindratio
10. Drie- uurs regeling
11. Extra dagdelen
12. Oudercommissie
13. Klachten en geschillen
14. Beroepskrachten
15. Stagiaires en vrijwilligers
16. Baby specialist
17. Pedagogisch coach
18. Vaste gezichten
19. VVE methode

Inleiding

Met trots presenteren wij hier ons pedagogisch beleidsplan van de dagopvang. In het pedagogische beleidsplan staat omschreven hoe wij te werk gaan op de dagopvang, wat onze visie is en wat onze belangrijkste uitgangspunten zijn. Ook vind je in het pedagogische beleid de belangrijkste algemene informatie. Kinderdagverblijf Koetje Boe is een particulier agrarisch dagverblijf op een groene locatie in het buitengebied van Laarbeek. Een mooie locatie achteraf met veel ruimte zowel binnen als buiten. Een enthousiast en liefdevol team staat klaar om de kinderen een fijne, leuke en leerzame dag te bezorgen. We bieden opvang voor de leeftijden 0-13 jaar.

Visie en Missie

Kinderdagverblijf Koetje Boe is een particulier agrarisch kinderdagverblijf dat opvang biedt op een groene locatie. Ieder kind is uniek en mag zichzelf zijn bij ons. We bieden de kinderen veel ruimte om te spelen, beleven, ontdekken en om te ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat ieder kind iedere dag kan genieten van de rust, ruimte, de dieren en de natuur. We zijn dan ook graag veel buiten met de kinderen. Buiten spelen is gezond! Tijdens het spelen in de natuur worden de zintuigen geprikkeld en kinderen krijgen de kans om zich te ontwikkelen. We mogen vies worden in de modder, lopen door de regenplassen, spelen en ontdekken in de natuur, verzorgen de dieren en plukken groenten in onze moestuin. De kinderen ontdekken de wereld om zich heen door te kijken, ruiken, proeven, luisteren en voelen.

Daarnaast is ons belangrijkste standpunt de kinderen staan op nummer 1. We kijken naar de behoeftes en welbevinden van de kinderen en spelen daarop in.

Om deze ontwikkeling te optimaliseren, sluiten wij ons aan bij de vier wetenschappelijk, pedagogische basisdoelen zoals beschreven door Marianne Riksen- Walraven:

1. Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving
2. Het bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties
3. Het bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties
4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

In ons beleid staan deze basisdoelen uitgewerkt waarbij we specificeren in concrete opvoedingsvaardigheden.

Pedagogische uitgangspunten

- De kinderen staan op nummer 1!
- Ieder kind is uniek
- Ieder kind ontwikkelt zich op eigen tempo
- We stimuleren het contact tussen kinderen en dieren, kinderen en natuur.
- Vies worden mag!
- Activiteiten met ons speelkameraadje Puk.
- We volgen en stimuleren de ontwikkeling
- We hebben respect voor de autonomie
- We geven de kinderen ritme en structuur
- Warmte, liefde en emotionele veiligheid
- We geven de kinderen uitdaging in het spel
- Plezier en gezelligheid
- Vriendjes maken, samen spelen, contact tussen andere kinderen
- Professioneel en liefdevol team
- We luisteren en kijken naar de wensen en behoeftes van ouder(s) en kind(eren)

Interactievaardigheden:

Communiceren doet iedereen de hele dag. Zowel verbaal als non-verbaal. We spreken van goede communicatie als er sprake is van interactie. Dat wil zeggen dat de communicatie twee kanten opgaat. Het bericht dat iemand uitzendt, wordt opgepikt. Daarop volgt een antwoord. Als pedagogische medewerkers zijn we hier de hele dag mee bezig. De zes interactievaardigheden helpen ons om op een goede manier te reageren op boodschappen van kinderen. Door de vaardigheden toe te passen, voelen kinderen zich gehoord en gezien. Ze voelen zich veilig binnen de groep. Ook weten ze wat er van hen wordt verwacht. Dit zorgt ervoor dat ze kunnen meedoen in de groep. Zo ontstaat een zichzelf versterkende cirkel. Hieronder de zes interactievaardigheden uitgewerkt.

1. *Sensitieve responsiviteit:*
We benaderen de kinderen positief en reageren positief als een kind contact zoekt. Een voorbeeld; een baby die begint te huilen en waarschijnlijk krijgt hij honger. We lopen naar de baby toe en benoemen wat we zien en horen. ' ik hoor dat je aan het huilen bent, je krijgt waarschijnlijk honger. Ik ga je fles klaar maken en kom zo bij je terug' . De baby voelt zich zo gehoord.
2. *Respect voor autonomie*
Het kind het gevoel geven dat het mag zijn wie het is. ' ik mag er zijn', 'ik kan en mag het zelf doen'. We geven de kinderen de kans om zelf te proberen en zelf te oefenen. We geven hierbij complimenten en geven de kinderen de tijd om het zelf te proberen.
3. *Structuur en grenzen stellen*
Voor het kind de wereld ordenen en het gedrag sturen. We werken met een vast dagprogramma wat zorgt voor structuur. Daarnaast bespreken we dagelijks met de kinderen het dagprogramma. Ook stellen we grenzen en leren we normen en waarden. Wat vinden we fijn en wat vinden we niet fijn. Door duidelijk onze grenzen aan te geven , weten de kinderen waar ze aan toe zijn.
4. *Praten en uitleggen*
Je communicatie afstemmen op het kind, praten en actief luisteren, benoemen , uitleggen en instructies geven . Het klinkt heel logisch praten en uitleggen wat je gaat doen. We vertellen en benoemen alles tegen de kinderen. Door te praten weet het kind wat er van hen verwacht wordt maar geeft ook een veilig gevoel. Bijvoorbeeld een baby ligt op de grond te spelen en mag aan tafel komen voor een fruithap. We lopen naar de baby toe en kijken de baby aan. ' je mag een fruithap komen eten' ' ik ga jou oppakken en in de stoel tillen'. De baby weet zo wat er gaat komen.
5. *Ontwikkeling stimuleren*
Aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen om de wereld te ontdekken met spel en avontuur. Continu zijn we bezig met de ontwikkeling stimuleren. Door het aanbieden van vele activiteiten maar ook tijdens vrij spel momenten. We sluiten aan bij de ontwikkeling en het spel van de kinderen en spelen hierop in.
6. *Begeleiden van onderlinge interacties*
Een veilige sfeer scheppen , vriendschappen stimuleren , conflicten laten oplossen, leren omgaan met verschillen. De eerste vriendschappen zien we ontstaan op ons kinderdagverblijf. Kinderen met dezelfde interesses trekken naar elkaar toe of doen elkaar na. De interacties tussen kinderen onderling vinden we heel belangrijk. Leren samen spelen is een proces in de kinderjaren. En wij als pedagogische medewerkers mogen de kinderen hierin begeleiden. We vinden het dan ook belangrijk om problemen te leren oplossen of zelf te vragen of je mee mag spelen. We ondersteunen en helpen de kinderen graag waar nodig.

Praktische informatie:

Tijdens het lezen van ons beleid wordt er regelmatig het woord 'ouders' vermeldt. Hieronder verstaan we ouder, ouders, verzorger en verzorgers.

Agrarisch kinderverblijf

Kinderdagverblijf Koetje Boe is een agrarisch kinderdagverblijf. Wist je dat er veel voordelen zijn aan een agrarisch kinderverblijf. Er is bewezen dat overgewicht minder voor komt bij kinderen die in een omgeving met veel ruimte, dieren en natuur spelen. Er zijn veel activiteiten als klimmen, klauteren, spelen met zand, water en modder en rennen. Kinderen ontdekken hun eigen kunnen en grenzen beter, wat de ontwikkeling van de motoriek stimuleert. Kinderen die veel buiten zijn, zijn vaak erg sociaal. Het contact tussen kinderen en dieren is vaak rustgevend en de kinderen worden weerbaarder.

Dagelijks vinden er agrarisch activiteiten plaats. Zo heeft Koetje Boe een grote dierenweide met kippen, geiten, konijnen en alpaca's. Het contact tussen kind en dier stimuleren we graag. We leren de kinderen dat ook dieren verzorgd moeten worden. Dieren hebben eten nodig om te kunnen groeien en te bewegen. Het brood wat over is of het fruitschil bewaren we daarom en brengen we naar dieren toe. Dieren hebben liefde nodig tijdens het verzorgen. We leren de kinderen dan ook graag dat we liefdevol en zachtjes met de dieren omgaan. Naast de dieren verzorgen, heeft Koetje Boe ook een moestuin. Planten hebben ook verzorging nodig om goed te kunnen groeien. Dagelijks nemen we een kijkje in de moestuin. Hebben de planten nog water nodig? En zijn de groenten al groot genoeg om te plukken? We bekijken samen het proces van zaadje tot bijvoorbeeld aardbei. De kinderen zijn tijdens het buiten spelen zo direct in contact met de natuur. Daarnaast vinden we het belangrijk dat het géén moet is. Een kind mag mee in de dierenweide en een kind mag mee naar de moestuin. Wil een kind dit liever niet, dwingen wij een kind nooit. We stimuleren en dagen uit maar kinderen mogen zelf deze keuze maken. De kinderen betreden de dierenweide altijd in combinatie met een pedagogische medewerker.

Omdat Koetje Boe veel in contact is met buiten, de dieren en de natuur zorgen we ook voor goede hygiëne maatregelen. Zo gaan de kinderen altijd naar de dierenweide met regenlaarzen aan. Tijdens koudere dagen dragen kinderen ook een overal. Deze materialen zijn aanwezig bij Koetje Boe. Maar het is fijn als iedere kind zijn eigen laarzen en buiten speelpakken meeneemt indien deze aanwezig thuis zodat iedere kind voorzien is van de juiste maat, graag wel voorzien van naam. Na het buiten spelen wassen de kinderen hun handen in de verschoonruimte. Verdere regels en afspraken staan het protocol dieren en natuur.

Buiten spelen

Babytuin:

Een van onze dagelijkse activiteiten is buiten spelen. Zoals al eerder beschreven is buiten spelen erg gezond. En ook op de babygroep spelen wij graag buiten. Samen genieten we van ieder seizoen. Er bestaat geen slecht weer, maar zoals wij zeggen slechte kleding. Een warm skipak met warme muts en sjaal helpt de kinderen tegen de kou. Of een regenpak helpt dat de kinderen niet helemaal nat worden. Of een pet of hoedje op als bescherming voor zon.

Hoe leuk is het om samen naar buiten te gaan en de sneeuw te voelen, of misschien wel een beetje proeven aan de sneeuw. Of hoe voelt het gras aan je voeten, lekker kriebelen tussen de tenen. Of proberen het gras te plukken met je handen. Ervaren als het gras droog is maar ook ervaren als het gras nog nat is. Hé er vallen allemaal bladeren in onze tuin. Herfst, we kunnen met de bladeren spelen. Buiten genieten doen wij dus ieder seizoen.

De babygroepen hebben een eigen baby tuin. Beide babygroepen hebben tuindeuren in de groep die direct naar de babytuin gaan. De babytuin is een ruime tuin, groot genoeg voor de baby's om te klimmen, klauteren en ontdekken. De babytuin is een eigen tuin en dus afgesloten van de andere grote buitenruimte. Wanneer de baby's of dreumesen van de babygroep graag naar buiten willen, zetten we de tuindeuren open. De tuin is zo ontworpen dat alles veilig genoeg is maar wel uitdagend om te kunnen klimmen en klauteren. Vanuit de babygroep is er altijd zicht op de buiten babyruimte.

De baby's kunnen niet alleen buiten spelen maar ook heerlijk buiten slapen. Koetje Boe heeft speciale buiten bedden waar de baby's in kunnen slapen in ieder seizoen. Buiten slapen zorgt voor extra vitamine D opname en erg gezond voor de longen. Uit praktijk ervaring merken we dat baby's in de buitenbedden langer, beter en rustiger slapen. Verdere informatie over het buiten slapen staat uitgewerkt in ons buiten slapen protocol.

Beide babygroepen maken samen gebruik van dezelfde buiten ruimte. De babygroepen mogen ook gebruik maken van de grote buitenspeelruimte en dierenweide aan de andere zijde maar dan gaat er altijd een pedagogische medewerker mee.

Peutergroepen:

De peutergroepen hebben beide ook tuindeuren die direct naar buiten toe gaan. Ben je klaar om naar buiten te gaan, dan zetten we de deur open en lekker spelen maar. Hé het heeft geregend , hoe leuk is het dan om samen in de plassen water te stampen. Als kinderen de juiste kleding aan hebben, genieten ook zij van ieder seizoen. Kinderen mogen vrij spelen en de buiten omgeving ontdekken. In de buitenruimte bevindt zich een grote zandbak, veel gras, heuvels, speeltoestellen en een aparte baan om te fietsen. De kinderen mogen in de zandbak spelen met zand , water en het allerleukste in de modder. We laten de fantasie van de kinderen vrij en hieruit komen de leukste creaties. Ontdekken, klimmen en klauteren staat hier op 1. De speeltoestellen mogen gebruikt worden waarvoor ze zijn bestemd. Indien de peuters gebruik maken van de dierenweide dragen zij altijd laarzen.

Doelgroep:

Kinderdagverblijf Koetje Boe biedt opvang voor de leeftijden 0-4 jaar. Koetje Boe beschikt over 5 dagopvang groepen. Hieronder een overzicht van de groepen.

Babygroep 1: mogen we zestien kinderen opvangen in de leeftijd 0-2,5 jaar. De babygroep bevindt zich op de begane grond dus makkelijk bereikbaar voor ouders.

Babygroep 2 : mogen we zestien kinderen opvangen in de leeftijd 0-2,5 jaar. De babygroep bevindt zich op de begane grond dus makkelijk bereikbaar voor ouders.

Peutergroep 1 : mogen we zestien kinderen opvangen in de leeftijd 1,5 – 4 jaar . De peutergroep bevindt zich op de begane grond en makkelijk te bereiken voor zowel kinderen als ouders.

Peutergroep 2: mogen we zestien kinderen opvangen in de leeftijd 1,5 – 4 jaar . De peutergroep bevindt zich op de begane grond en makkelijk te bereiken voor zowel kinderen als ouders.

Peuterspeelzaal: mogen we zestien kinderen opvangen in de leeftijd 2 – 4 jaar. De peuterspeelzaal bevindt zich op de eerste verdieping en is alleen geopend in de ochtend tijdens schoolweken. Op dit moment alleen op maandag, dinsdag en donderdag.

Openingstijden:

Kinderdagverblijf Koetje Boe is 52 weken per jaar geopend van maandag tot en met vrijdag. We zijn dagelijks geopend van 7.00u – 19.00u. Op aanvraag gaan we 15 minuten eerder open om 6.45u. Hiervoor een kwartier extra in rekening gebracht. De peuterspeelzaal is alleen geopend tijdens schoolweken van 8.30-12.30u.

We zijn gesloten op volgende nationale feestdagen:

Tweede paasdag

Koningsdag

Bevrijdingsdag (1x in de 5 jaar)

Hemelvaartsdag

Tweede pinksterdag

Eerste en tweede kerstdag

Nieuwsjaardag

Op kerstavond 24 december en oudjaarsavond 31 december sluiten we om 17.00u.

KidsKconnect:

Koetje Boe werkt met een digitale app genaamd KidsKconnect. In de app staan de kind gegevens, de kind planning en facturatie. Voor op de groep hebben we een iPad. In de iPad hebben we een overzicht van alle aanwezige kinderen. We kunnen activiteiten en foto's toevoegen zodat ouders een beeld hebben, wat de kinderen allemaal doen. Ouders kunnen een account aanmaken en via hun telefoon inloggen op de KidsKconnect ouder app. Ouders kunnen hierin zelf aangeven als hun kind ziek is, vakantie heeft of een ruiling/ extra dag nodig heeft. Heb je een korte vraag over je kind dan kun je chatten met de pedagogische medewerkers . Zo hebben we een korte communicatielijn met de ouders.

Avond maaltijden Eet Komeet

Binnen kinderdagverblijf Koetje Boe verzorgen wij warme maaltijden voor kinderen. Het eten van een warme maaltijd op het kinderdagverblijf of BSO biedt vele voordelen. Kinderen samen laten eten is heel leerzaam en leidt vaak tot beter eetgedrag. Zien eten, is doen eten! Wij zijn een samenwerking aangegaan met de maaltijdservice van Eet Komeet. Eet Komeet bereidt de maaltijden helemaal vers en wordt vervolgens direct terug gekoeld tot onder de 5 graden Celsius en luchtdicht verpakt. Vervolgens worden de verse maaltijden in bakken per week geleverd. Een kind kan standaard iedere week mee eten of dit per keer doorgegeven. Indien een kind graag mee eet, mag je dit minimaal 2 weken van te voren aanvragen via KidsKconnect. Wil je graag afmelden voor het avondeten? Ook dit kan via de KidsKconnect. De maaltijden variëren tussen aardappelen, vlees en groenten , rijst en verschillende soorten pasta's. We bieden de avond maaltijden voor kinderen vanaf 1 jaar tot 13 jaar. De kosten per standaard maaltijd bedraagt €3,00. Een allergie of dieet wensen ook hier houden we graag rekening mee. Een maaltijd voor dieet wensen bedraagt €4,00. Dit wordt maandelijks op de factuur meegerekend.

Stamgroepen

In de wet kinderopvang staat beschreven dat kinderen moeten worden opgevangen in een stamgroep. Een stamgroep is een vaste, veilige ruimte met een vaste groep kinderen. Een kind maakt gedurende de week gebruik van maximaal twee verschillende stamgroep ruimtes. Bij activiteiten kunnen en mogen kinderen de stamgroep verlaten. Ook kan een kind tijdelijk (extra) opgevangen worden in een andere groep dan de stamgroep, dit gebeurt altijd met toestemming van ouders.

Bij kinderdagverblijf Koetje Boe hebben we meerdere stamgroepen, afgestemd op leeftijd.

1. De eerste babygroep bevindt zich op de begane grond. Stamgroep genaamd 'de klaproosjes' Binnen deze stamgroep worden kinderen in de leeftijd van 0 – 2,5 jaar opgevangen. Het maximale aantal kinderen is zestien, afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Het maximale aantal 0 jarige op een stamgroep is acht. De kinderen worden opgevangen, ook afhankelijk van de grootte van de groep en de combinatie van leeftijden, door maximaal vier gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Op de babygroep werken we met vaste leidsters voor zowel de ouders als kinderen. Baby's 0 – 1 jaar krijgt twee vaste leidsters toegewezen. Hiervan is altijd één leidster aanwezig. Kinderen 1 – 2 jaar krijgen maximaal drie vaste leidsters en ook hiervan is altijd één leidster aanwezig. De omvang van de babygroep is 65 m².
2. De tweede stamgroep voor de baby's bevindt zich op de begane grond naast de andere babygroep. Stamgroep genaamd 'de zonnebloempjes' Binnen deze stamgroep worden kinderen in de leeftijd 0 – 2,5 jaar opgevangen. Het maximale aantal kinderen is zestien, afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Het maximale aantal 0 jarige op een stamgroep is acht. De kinderen worden opgevangen, ook afhankelijk van de grootte van de groep en de combinatie van leeftijden, door maximaal vier gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Op de babygroep werken we met vaste leidsters voor zowel de ouders als kinderen. Baby's 0 – 1 jaar krijgt twee vaste leidsters toegewezen. Hiervan is altijd één leidster aanwezig. Kinderen 1 – 2 jaar krijgen maximaal drie vaste leidsters en ook hiervan is altijd één leidster aanwezig. De omvang van de babygroep is 65 m².
3. Een derde stamgroep bevindt zich op de begane grond genaamd 'de konijnen' Hier worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 1,5 tot 4 jaar. Het maximale aantal kinderen is hier altijd zestien. Het aantal gediplomeerde pedagogisch medewerkers wat op deze groep werkt is bij acht kinderen een (afhankelijk van de leeftijd). Bij negen of meer kinderen komt er een extra pedagogische medewerker bij. Op de peutergroep werken per dag maximaal drie pedagogische medewerkers. We volgen hierbij de kind ratio wet. De omvang van de peutergroep is 65 m²
4. Een vierde stamgroep bevindt zich op de begane grond naast de andere peutergroep. De peutergroep genaamd 'de kippen' Hier worden kinderen opgevangen in de leeftijd 1,5 tot 4 jaar. Het maximale aantal kinderen is hier zestien. Het aantal gediplomeerde pedagogisch medewerkers wat op deze groep werkt is bij acht kinderen een (afhankelijk van de leeftijd). Bij negen of meer kinderen komt er een extra pedagogische medewerker bij. Op de peutergroep werken per dag maximaal drie pedagogische medewerkers. We volgen hierbij de kind ratio wet. De omvang van de peutergroep is 65 m²
5. Een vijfde stamgroep is de peuterspeelzaal. Deze stamgroep bevindt zich op de eerste verdieping in de BSO ruimte van de boomstammen. Hier worden kinderen opgevangen in de leeftijd 2 tot 4 jaar. De peuterspeelzaal is alleen open tijdens de 40 schoolweken van 8.30-12.30u. Het maximale aantal kinderen is hier zestien. Het maximale aantal gediplomeerde pedagogische medewerkers op de peuterspeelzaal per ochtend zijn twee pedagogische medewerkers. De omvang van de peuterspeelzaalgroep is 140 m²
6. Dan zijn er nog drie BSO basisgroepen gevestigd op de eerste verdieping. De BSO heeft 3 basisgroepen genaamd 'de boomstammen', Boomstammen+ en 'de rotsen'.

In de boomstammen spelen de kinderen vanaf 4 jaar tot en met 6 jaar en de rotsen spelen kinderen vanaf 7 jaar tot 13 jaar. In de boomstammen en boomstammen+ mogen maximaal 35 kinderen worden opgevangen (boomstammen 20 kinderen en boomstammen+ 15 kinderen) en in de rotsen maximaal 35 kinderen worden opgevangen. (rotsen 30 kinderen en rotsen+ 5 kinderen) Rotsen+ is op dit moment nog niet van toepassing.

We volgen altijd de kind ratio wet en rekenen via de rekentool 1ratio.nl/bkr. We werken dus altijd met voldoende pedagogische medewerkers op de groep.

Tweede stamgroep:

Op maandag , dinsdag en donderdag maken peuters gebruik van een extra stamgroep de peuterspeelzaal. Omdat de peuterspeelzaal alleen de ochtend geopend is , maken de peuters gebruik van twee stamgroepen. Peuters spelen de ochtend op de peuterspeelzaal groep en in de middag gaan deze peuters, indien van toepassing , naar de peutergroep 'de kippen of 'de konijnen' . Ouders hebben vooraf hier toestemming voor gegeven en dit schriftelijk ondertekend. Dit is schriftelijk ondertekend voor een bepaalde tijd vanaf 2 jaar tot einde contract datum dagopvang. En dit is alleen van toepassing in de schoolweken.

Afwijking stamgroep

Het kan zijn dat tijdens de opvang van het kind wordt afgeweken van de stamgroep. Dit wordt altijd vermeld naar ouders en zij zullen hiervoor toestemming moeten geven.

Momenten waarop er kan worden afgeweken van de stamgroep zijn bijvoorbeeld:

- Tijdens openingstijden en sluitingstijden voegen we groepen samen.
- Indien er bij een ruildag geen plaats is op de vaste stamgroep.
- Indien er bij een extra opvangdag geen plaats is op de vaste stamgroep.
- Flexibele opvang. Kinderen met een flexibel contract hebben een vaste stamgroep. Indien er op de vaste stamgroep geen plaats is, kan het kind op de andere groep geplaatst worden.
- Bij een lage bezetting kan er voor gekozen worden om groepjes buiten de stamgroep samen te voegen. Voor pedagogische redenen is het dan beter voor het kind om meer aansluiting te kunnen vinden met andere kinderen, meer activiteiten aanbod kan ontstaan, of kinderen met dezelfde interesses samen te voegen. De continuïteit wordt gewaarborgd doordat er hetzelfde dagprogramma is en een voor de kinderen bekende pedagogisch medewerker op de groep staat. We zijn bij Koetje Boe werkzaam met een groep vaste krachten wat zorgt voor een bekend gezicht voor de kinderen op de groep.
- In vakanties of op rustige dagen kan het voorkomen dat we beide baby groepen of beide peutergroepen/ peuterspeelzaal groep samenvoegen.

Wennen (nieuwe) stamgroep

Uw kind komt binnenkort spelen bij kinderdagverblijf Koetje Boe. Een spannende tijd voor de ouders. We vinden het daarom erg fijn en belangrijk om vooraf nog een keer in contact te komen. De mentor van het kind neemt ongeveer een maand voor de start datum contact op met de ouders. We heten de ouders en kind van harte welkom en spreken een intakegesprek af. Tijdens het intake gesprek bespreken de ouders en de mentor van het kind de bijzonderheden, het dagritme, de wensen en de behoeftes door. Samen lopen we naar de stamgroep en stellen we de medewerkers voor. Eventuele vragen worden beantwoord en de mentor geeft extra uitleg over KidsKonnnect. We hopen zo een goede start te maken. Tijdens de eerste periode op de babygroep besteden we extra aandacht aan de wenperiode van de baby.

Vanaf 1,5 jaar wordt er gekeken naar de ontwikkeling van het kind. Er wordt dan beoordeeld wanneer een kind door kan en gaat stromen naar de peutergroep. We kijken naar de groepssamenstelling zodat ieder kind genoeg uitdaging heeft om zich verder te ontwikkelen. Om de sociaal – emotionele ontwikkeling van een peuter te waarborgen en de overgang naar een peutergroep soepel te laten verlopen, werken we met een warme overdracht. Een vaste pedagogische medewerker van de babygroep gaat de eerste keer even met de peuter mee naar de peutergroep. Samen kennis maken, de groep bekijken en even kort samen spelen. Er vindt een warme overdracht plaats van de mentor van de babygroep naar de mentor van de peutergroep. Tijdens de eerste periode op de peutergroep besteden we extra aandacht aan de wensperiode van een peuter.

Als het kind vier jaar wordt en het gaat gebruik maken van de buitenschoolse opvang gaat de mentor van de peuter samen met de peuter kennis maken op de buitenschoolse opvang.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid vinden we erg belangrijk. We werken tenslotte met het belangrijkste bezit van ouders. We communiceren daarom continu met elkaar. Tijdens het brengen en halen doen we overdrachten. We vinden het fijn om te weten hoe het thuis is gegaan de afgelopen dagen zodat we goed in kunnen spelen op de behoeftes van het kind. Aan het einde van de dag bespreken de pedagogische medewerker met de ouder hoe de dag is verlopen.

Dagopvang pakketten

Kinderdagverblijf Koetje Boe werkt met dagopvang pakketten. We werken met een contract voor 52 weken. Het verplicht om minimaal één vaste dag per week af te nemen. We hebben alleen contracten voor hele dagen opvang.

Kind centraal

De ontwikkeling van het kind staat centraal tijdens de opvang bij kinderdagverblijf Koetje Boe. Ons uitgangspunt is dat kinderen uniek zijn en zich op eigen tempo ontwikkelen. Om deze ontwikkeling te optimaliseren, sluiten wij ons aan bij de vier pedagogische basisdoelen zoals beschreven door Marianne Riksen- Walraven (2004).

Doel 1. Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving

Kinderdagverblijf Koetje Boe zorgt voor een veilige en gezonde omgeving waarbij rekening gehouden wordt met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden. We vinden het belangrijk dat kinderen lekker in hun vel zitten en zich op hun gemak voelen bij ons. Wij gaan op een sensitieve en responsieve manier met de kinderen om, waarbij we respect hebben voor de eigen autonomie. We stellen grenzen en bieden structuur voor het gedrag van kinderen, waardoor zij zich emotioneel veilig en geborgen voelen. Ieder kind heeft emoties en wij vinden dat alle emoties getoond mogen worden. Wij vinden een veilig klimaat de basis voor andere pedagogische doelstellingen.

Welbevinden en betrokkenheid

Welbevinden geeft weer hoe een kind zich voelt. Hoe kinderen zich voelen, heeft een grote invloed op de persoonsontwikkeling. De sociaal- emotionele ontwikkeling wordt hierdoor gewaarborgd. Als het welbevinden goed is, kan het kind zich ontwikkelen.

Het is aan ons om te zorgen voor een fijne leefomgeving waarin het welbevinden en de betrokkenheid tot zijn recht komen. Wij bekijken hiervoor continue de volgende vijf factoren:

- ✓ Het aanbod: we bekijken continue hoe rijk de omgeving is. Dit doen we door te kijken naar materialen en activiteiten.
- ✓ De sfeer: er wordt continue gekeken naar een positief groepsklimaat.
- ✓ De ruimte voor initiatief: we bekijken hoeveel vrijheid er is en of die goed ondersteund wordt.
- ✓ De organisatie op de groepen: we stemmen de organisatie op de groep af op het tempo en ritme van de kinderen.
- ✓ De begeleidestijl: we zijn continue bezig met het inleven van de kinderen zodat de omgang met elkaar en met andere kinderen optimaal kan zijn.

Gezonde leefstijl

Gezonde voeding is belangrijk voor een goede groei en de ontwikkeling van kinderen. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe dragen we bij aan het vormen van gezonde eetgewoonten. Koetje Boe is een gezonde kinderopvang. Hierbij is een pedagogische medewerker geschoold als gezonde coach. De informatie wordt hierbij overgedragen aan alle medewerkers. Dagelijks krijgen de kinderen gezonde voeding aangeboden, zo eten we in de ochtend altijd fruit en eten we in de middag groenten. Dit zijn tomaten, komkommer, paprika of stukjes wortel. We bieden bij elk eetmoment een beker water of water met een smaakje zoals water met komkommer aan. Bij de lunch geven we een beker halfvolle melk. We eten als lunch tarwe brood met gezond beleg. Hierbij kun je denken aan zuivelspread, hummus, vleeswaren, 100% pindakaas of een eigen gemaakte groenten of fruitspread uit de moestuin. We werken met bepaalde eetmenu's waarbij alle belegsoorten aanbod komen en de kinderen een gevarieerd aanbod krijgen. In het menu staan ook wel eens keuzes uit twee soorten beleg. Kinderen ervaren zo een eigen keuze en wij bepalen de twee soorten. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe bespreken we met ouders welke voeding aangeboden wordt. Vooral op de babygroep overleggen we continue met ouders wat het kind nodig heeft. Ouders starten zelf met het geven van nieuwe voeding. Bijvoorbeeld het eerste fruithapje of eerste stukje brood. Na communicatie van de ouder naar een pedagogische medewerker geven we bij Koetje Boe ook een fruithapje. Alles gaat in overleg. Een korte communicatieronde vinden we hierin erg belangrijk.

Emotionele veiligheid

Er zijn drie bronnen die het gevoel van veiligheid voor jonge kinderen in kinderdagverblijven bevorderen: de relaties met pedagogisch medewerkers, de relaties met andere kinderen en de inrichting van de omgeving. Kinderen krijgen een gevoel van veiligheid als zij met vaste leidsters een hechte band kunnen opbouwen. Hun relaties met pedagogisch medewerkers zijn belangrijk bij de emotionele veiligheid. Ook de inrichting van omgeving kan bijdragen aan een gevoel van geborgenheid.

De belangrijkste ontwikkelingstaak voor baby's is het opbouwen van een veilige hechtingsband met één of meer volwassenen. We werken daarom zowel op de baby- als peutergroepen met vaste pedagogische medewerkers. Op de babygroepen zijn dit minimaal twee vaste pedagogische medewerkers voor ieder kind en op de peutergroepen minimaal een vaste pedagogische medewerker.

Emoties uiten vinden we erg belangrijk. Ieder kind heeft emoties zoals verdrietig, blij, bang en boos. Volwassenen willen vaak dat kinderen altijd blij en vrolijk zijn. Valt een kind niet zo hard dan willen nog wel eens zeggen 'valt wel mee, sta maar op'. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe vinden we alle emoties belangrijk. Emoties horen bij kinderen en hebben een belangrijke functie in de ontwikkeling. Verdriet mag geuit worden maar ook boosheid mag er zijn. Volwassen zijn tenslotte ook niet altijd vrolijk en kinderen dus ook niet. Als een kind verdrietig is omdat zij gevallen is, dan loopt er altijd een pedagogische medewerker naar toe. We vragen aan het kind om zelf op te staan om zo te zien of er eventueel letsel is. Staat

het kind zelf op dan troosten we het kind. We benoemen letterlijk de emotie ' ik hoor dat je verdrietig bent , vallen doet ook pijn hé. Hier mag je best even om huilen'. Het kind voelt zich zo begrepen en weet dat zij de emotie mag uiten. Emotie uiten is tenslotte goed en gezond. Een ander voorbeeld is bijvoorbeeld boos zijn. Wordt het kind boos omdat er iemand speelgoed heeft afgepakt. Dan lopen we naar het kind toe en benoemen we zijn emotie. ' ik hoor dat je boos bent, waarschijnlijk omdat er iemand het speelgoed heeft afgepakt'. 'Ik snap dat je dit niet leuk vindt en daar mag je best even boos om zijn.' Boos is een emotie die er ook zeker mag zijn. Soms is een kind erg boos en heeft even de ruimte nodig om zijn boosheid te uiten. We geven het kind dan ook de ruimte om zijn emotie te uiten en komen later weer bij het kind terug. Kinderen leren van hun eigen emoties.

Inrichting van omgeving

De kinderen hebben bij Koetje Boe een vaste stamgroep. Hierdoor zorgen we dat de leefomgeving voorspelbaar, aantrekkelijk en vertrouwd is. We maken deze omgeving betrouwbaar en veilig door duidelijk herkenbare plekken te creëren. Zo hebben de peutergroepen verschillende hoeken in een ruimte, de bouwhoek, huishoek, themahoek, en rusthoek om bijvoorbeeld boeken te lezen. Kinderen weten wat er van hen verwacht wordt in de hoek en dit zorgt voor een goed welbevinden, duidelijkheid en veiligheid. De babygroepen hebben ook verschillende hoeken gericht op de baby's. We zorgen op de babygroep voor voldoende speelmateriaal maar ook zeker niet te veel. Een baby heeft aan een of twee speeltjes voldoende om niet overprikkeld te raken. Materiaal en activiteiten worden altijd afgestemd passend bij de groep zelf.

Tijdens ieder thema wordt er ook een thema hoek ingericht op de speelhal. Zowel de kinderen als de ouders zien bij binnenkomst meteen welk thema er speelt op de dagopvang. Iedere groep mag gebruik van de speelhal en hier in kleine groepjes thema gericht gaan spelen .

Een gevoel van veiligheid creëren we door een vast dagritme aan te bieden, dit zorgt voor regelmaat en houvast. Afhankelijk van de leeftijd, zorgen we hierbij voor balans tussen individuele behoefte en het dagritme van de groep. Bij baby's houden we meer vast aan een individueel dagritme, afgestemd met ouders. Het aansluiten van het dagritme van thuis is bevorderlijk voor het welbevinden. Dit doen we door nauw contact met de ouder tijdens de overdracht en via KidsKonnnect houden we het dagritme van het kind tot 1 jaar intensief bij. Een ouder is zo op de hoogte hoe laat het kind gegeten en geslapen heeft.

Doel 2. Het bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties

Kinderdagverblijf Koetje Boe wil de ontwikkeling van de persoonlijke competentie van elk individueel kind bevorderen. Wij dagen hen spelenderwijs uit in de ontwikkeling van de motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden.

Fysieke ontwikkeling: motorische en zintuiglijke ontwikkeling

Een belangrijke activiteit in de ontwikkeling van de grove motoriek is het buitenspelen. Buiten is er meer ruimte voor grovere en snellere bewegingen en voor ontdekken en ervaren. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe vinden wij het belangrijk dat de kinderen veel buiten spelen. Buiten spelen is gezond en vies worden mag. Kinderen die regelmatig in de natuur zijn, krijgen veel extra ontwikkelingsstimulansen in vergelijking met kinderen die vooral binnen worden opgevangen.

Koetje Boe zit gevestigd op een grote , groene locatie met veel buitenruimte met natuurlijke speel, leer en leefomgeving. We bieden de kinderen voldoende ruimte om te spelen, ontdekken en te ervaren. Zelf laten ontdekken en zelf laten ervaren, leren wij de kinderen graag. We stimuleren hierbij de zintuigen te gebruiken bijvoorbeeld het ruiken van het verse gras of met handen en voeten de modder te voelen. We leren de kinderen veilig maar wel risico vol te spelen. Risico vol spelen of ook wel uitdagend spelen genoemd. Zoals het woord al omschrijft gaan de kinderen aan de slag met spannende, uitdagende en avontuurlijke

activiteiten, waarbij een risico bestaat op een kleine verwonding. Het is niet alleen heel leerzaam maar ook de spanning en trots die kinderen ervaren tijdens het ontdekken en leren opzoeken van hun eigen grenzen, maakt dat kinderen risicovol spelen heel leuk vinden! En vies worden mag bij Koetje Boe. Tijdens het buiten spelen en ontdekken is er natuurlijk wel altijd een pedagogische medewerker aanwezig en zij zal altijd het kind helpen wanneer het kind hierom vraagt.

Naast het buiten spelen, stimuleren we ook de grof motorische ontwikkeling tijdens sportactiviteiten. Een keer in de week tijdens schoolweken bieden we voor de peutergroepen een sportactiviteit aan met onze sportleraar.

Taalontwikkeling

Taalaanbod is erg belangrijk voor het kind. Niet alleen veel, het moet ook een rijk en kwalitatief goed taalaanbod zijn. Een kind ontwikkelt taal door het eigen taalvermogen, aanbod van taal en feedback van omgeving.

Bij Koetje Boe vinden we het belangrijk om van jongs af aan veel, begrijpelijk en een groot taalaanbod te zorgen. We stemmen het taalaanbod en ons taalgebruik altijd af op het kind en de groep. Om het taalbegrip te stimuleren, verwoorden we van baby af aan alles wat het kind doet. Ook lokken we taal uit door het stellen van vragen, passend bij het taalniveau van het kind. De activiteiten die wij aanbieden om het taalniveau te vergroten zijn voorlezen, liedjes zingen of muziek luisteren. Deze activiteiten zorgen voor een vergrote woordenschat. Daarnaast vinden we het belangrijk dat kinderen nieuwe woorden leren door de materialen of het onderwerp ook echt te zien, te voelen en te ervaren. Bijvoorbeeld 'een appel'. We bekijken, proeven en voelen een echte appel. Een nieuw woord leren we niet door naar een plaatje te kijken. Door de zintuigen te prikkelen zoals de vorm voelen, de geur ruiken, te proeven en kijken hoe er een appel uit ziet, leert een kind wat een appel is en dus het woord koppelen aan een voorwerp. Omdat we werken met de VE- methode Uk & Puk staan er per thema een aantal woorden centraal. Tijdens het thema oefenen we dan ook deze woorden. Een kind moet minimaal 15 keer het woord gehoord hebben, wil het kind het woord herkennen. Daarom vinden we herhaling belangrijk.

Verder herhalen we veel woorden die kinderen benoemen. De eerste woordjes zijn vaak nog onduidelijk of niet compleet. We geven het kind een compliment bij het benoemen van een nieuw woord en herhalen dan het juiste woord. Bijvoorbeeld 'paad', 'ja heel goed, dit is een 'paard'.

Liedjes zingen vergroot de woordenschat. We zingen daarom dagelijks liedjes met de kinderen. Dit is een vaste activiteit tijdens ons dagritme. Iedere groep heeft een liedjes koffer met daarin de woordenkaarten van bekende kinderliedjes. Ieder kind mag een keuze maken en een liedjes kaart uitkiezen. Gezamenlijk zingen we dan dit liedje.

Bibliotheek:

Kinderdagverblijf Koetje Boe heeft een samenwerking met de bibliotheek in de regio. Tijdens ieder Puk thema worden er boeken geleend die aansluiten bij het thema. Daarnaast komt er vanuit de bibliotheek wel eens iemand voorlezen of gaan wij een boek in de bibliotheek voorlezen. Verder mogen we ook deelnemen aan activiteiten in de bibliotheek. We vinden het fijn om korte lijnen met elkaar te hebben om optimaal de taalontwikkeling te stimuleren.

Kunst, cultuur en creativiteit

Zingen, muziek, dansen, kunst, schrijven en toneel. Ze leveren allemaal een bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen. Kinderen ontdekken hun eigen talenten. Expressie, kunst en creativiteit zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de hersenen en zorgen voor meer zelfvertrouwen. Zingen, dansen en muziek kunnen een fijne uitlaatklep zijn. Het zorgt voor ontspanning. Kinderen kunnen hierdoor laten zien wie ze echt zijn.

We vinden het bij Koetje Boe belangrijk om van jongs af aan een divers aanbod te verzorgen op gebied van kunst, cultuur en creativiteit. Hierbij kun je denken aan kleuren, tekenen, verven, kleien en knutselen met verschillende materialen bijvoorbeeld papier, stof, kosteloos materiaal zoals wc rolletjes, plastic bakjes etc. Ook knutselen we graag op verschillende manieren. Zo variëren we tussen verven, plakken, kleuren en dan met of zonder kwast, met krijtjes, stiften of kleurpotloden. We vinden het belangrijk dat het knutselwerkje van het kind is! Daarbij gaat het niet om het resultaat maar om het proces. Wil het kind alles vol plakken, mag dit. We laten de fantasie vrij. Hiermee kunnen kinderen eigen talenten exploreren en ontdekken wat zij leuk en mooi vinden.

Als je gaat knutselen of verven denk je al snel aan tafel zitten. Maar hoe kunnen baby's die nog niet kunnen zitten dan verven? Bij Koetje Boe knutselen en kleuren we in verschillende houdingen. Zo laten we baby's op hun buik liggen en met hun handen in de verf voelen. Of nog leuker. We laten de baby's met hun hele lichaam de verf ervaren. In de luier en verven maar. Daarnaast is op de buik spelen ook nog eens goed voor de ontwikkeling en dan niet alleen voor baby's. Voor alle leeftijden is het goed om de nek, schouder en hoofdspieren te blijven trainen zodat de kinderen later makkelijker leren schrijven. We stimuleren dan ook graag dat kinderen op hun buik kleuren/ verven.

Cognitieve ontwikkeling:

De cognitieve ontwikkeling oftewel het denkvermogen van kinderen wordt dagelijks gestimuleerd bij kinderdagverblijf Koetje Boe. Alle ruimtes zijn zo ingericht dat er voldoende mogelijkheid is om te ontdekken. Een baby begint met ontdekken met de mond en door alles te voelen. Door gericht materiaal aan te bieden, wordt de cognitieve ontwikkeling automatisch gestimuleerd. De kracht van het juiste materiaal aanbieden is voldoende maar zeker niet te veel. Een baby raakt eerder overprikkeld als er teveel materialen aanwezig zijn. We bieden daarom per leeftijd gericht materialen aan. We kijken naar de leeftijd en behoeftes van het kind. Verder vinden we het belangrijk dat kinderen de kans krijgen om zich te ontwikkelen door het zelf te doen. Door zelf te ervaren leert het kind het meest. De peuters ontwikkelen de cognitieve ontwikkeling steeds verder door met vormen, kleuren of puzzels te werken.

Doel 3. Het bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties

Bij kinderdagverblijf Koetje Boe bieden we kinderen een sociale omgeving met verschillende leeftijdsgenootjes en andere volwassenen. Zo kunnen kinderen hun sociale competentie ontwikkelen. Kinderen leren spelenderwijs sociale kennis en sociale vaardigheden bij. Onze pedagogisch medewerkers begeleiden hen in de interacties.

Sociale vaardigheden

Omdat kinderen in het dagelijks leven continue in aanraking komen met verschillende soorten groepen en relaties met anderen, is het belangrijk om sociaal competent te zijn. In de sociale ontwikkeling leren kinderen samen te spelen, samen te delen en omgaan met elkaar. Jonge kinderen zijn gevoelig voor wat oudere kinderen en volwassenen doen en zijn dan ook gemotiveerd mee te doen aan activiteiten samen. Pedagogische medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldgedrag. Tijdens activiteiten en spel momenten nemen pedagogische medewerkers deel aan het spel van de kinderen. De medewerkers sluiten aan bij de behoeftes van de kinderen. Waar nodig voegen zij taal of spel toe. Kinderen kunnen het gedrag van pedagogische medewerkers imiteren en hier hun eigen spel van maken.

Kinderen leren ook veel tijdens gezamenlijke activiteiten zoals gezamenlijke eet momenten. De kinderen leren hier bijvoorbeeld op hun beurt wachten of elkaar helpen. Ook zingen we gezamenlijk liedjes, lezen we boeken en starten we de dag op de peutergroep altijd gezamenlijk in de kring.

Sociale interactie

Bij kinderdagverblijf Koetje Boe vinden we het belangrijk een positieve bijdrage te leveren aan de sociale interacties van kinderen. We willen dat kinderen zo met elkaar omgaan dat ieder kind zo goed mogelijk kan ontwikkelen. Wij vinden dat kinderen sociaal gedrag ontwikkelen door uit te proberen. Kinderen leren tenslotte door het zelf te doen. Er ontstaat regelmatig een conflict of een 'probleem' tussen kinderen. Speelgoed afpakken, pijn doen of net met hetzelfde speelgoed willen spelen. We leren de kinderen om zelf problemen op te lossen. Pedagogische medewerkers wachten even af en grijpen niet meteen in, indien dit de situatie toe laat, de kinderen leren zo zelf om hulp te vragen bij een probleem. Vervolgens denken we samen na over een oplossing. Bijvoorbeeld tijdens het buiten spelen willen de kinderen vaak op dezelfde fiets. Regelmatig komen de kinderen zelf met de oplossing nog twee rondjes fietsen en dan gaan we ruilen.

Ook zijn onze pedagogisch medewerkers zich bewust van de eigen voorbeeldfunctie. Kinderen leren sociaal gedrag door het over te nemen van andere kinderen of volwassenen. Door sociaal wenselijk gedrag te vertonen en een goed voorbeeld te geven in het oplossen van conflicten, nemen kinderen dit over en leren zij hiervan.

Naast het contact met andere kinderen vinden we ook het contact tussen kind en dieren belangrijk. In het begin van het beleid staat hier meer over beschreven.

De sociale functie van kinderopvang

De kinderopvang wordt gezien als een leergemeenschap waar kinderen leren door te spelen en leren met andere kinderen en volwassenen om te gaan. De sociale ontwikkeling en identiteitsvorming van kinderen worden hierdoor gestimuleerd.

Bij kinderopvang Koetje Boe vinden we dat kinderen leren door alleen en samen te spelen en af te stemmen op anderen. Ook zelf experimenteren, eigen ideeën volgen en creativiteit zijn belangrijke ontwikkelingsaspecten.

Doel 4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Bij kinderopvang Koetje Boe hechten wij veel waarde aan de overdracht van normen en waarden. We vinden dat kinderen moeten worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemene normen en waarden in de samenleving.

Een belangrijke functie van socialisatie vinden we het bieden van structuur en het creëren van een positief groepsklimaat waarin het welbevinden van de kinderen voorop staat. Door duidelijke regels en structuur aan te bieden op de groep, leert het kind zich aanpassen aan de regels en omgangsvormen die gelden in de samenleving.

Van baby tot volwassenen doorloopt een kind verschillende fasen met specifieke ontwikkelingstaken. Deze ontwikkelingstaken zijn belangrijk voor een gezonde ontwikkeling. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe vinden we het belangrijk om socialisatie toe te passen passend bij de leeftijd. We vinden drie dimensies daarvoor belangrijk: warmte, structuur en stimuleren.

- Warmte: we vinden het belangrijk om sensitief te reageren op signalen van het kind. Dit doen we door betrokken te zijn, liefde en aandacht te geven. Warmte zorgt voor een positieve ontwikkeling bij emotieregulatie, hechting en beïnvloed het welbevinden. Concrete handelingen hiervoor zijn bijvoorbeeld bemoedigen, helpen, samenwerken, affectie tonen en sensitief reageren op signalen van het kind.
- Structuur: we proberen het gedrag van het kind te reguleren en beïnvloeden zodat het kind regels, normen en waarden zich eigen maakt. Ook leert het kind omgaan met de structuur in het alledaagse

leven. Dit doen we door grenzen te stellen en verwachtingen te scheppen, passend bij de leeftijd.

- Stimuleren: we stimuleren kinderen op een actieve manier de wereld te ontdekken en doelen te stellen. We stimuleren de autonomie van het kind door een eigen mening te laten formuleren en het kind actief te betrekken in het oplossen van problemen.

Onze pedagogisch medewerkers zijn rolmodellen voor de kinderen, kinderen nemen normen en waarden over die zij zien van de opvoeder. We benoemen deze dan ook dagelijks in de praktijk zodat kinderen het zich eigen gaan maken.

Belangrijke normen en waarden

- We begroeten ouders, kinderen en collega's bij binnenkomst en het naar huis gaan.
- We vinden het belangrijk om de kinderen positief te benaderen. We geven liever complimenten dan dat we een kind straffen. We benoemen het gewenste gedrag.
- We eten gezamenlijk aan tafel.
- We gaan zorgvuldig om met speelgoed. We gooien niet met speelgoed en gebruiken waarvoor het is bedoeld.
- We zijn lief voor elkaar. We mogen elkaar geen pijn doen.

Mentorschap

Bij kinderdagverblijf Koetje Boe werken we met mentorschappen. Een mentorschap houdt in dat elk kind toegewezen wordt aan een vaste groepskracht, ook wel mentor genoemd. Deze mentor let specifiek op de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Zij is het vaste aanspreekpunt voor de ouder en zij is degene die actie onderneemt als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind. Ook bespreekt de mentor periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Ouders hebben hierdoor een vaste gesprekspartner en weten waar zij terecht kunnen bij vragen en problemen.

De mentor wordt benoemt tijdens een intakegesprek maar is ook zichtbaar in KidsKonnnect. Kinderen worden toegewezen aan een mentor die past bij de dagen dat het kind aanwezig is. Zo zorgen we voor een vast en veilig gezicht en kunnen zowel kinderen als ouders altijd bij de mentor terecht. Het intakegesprek zal plaatsvinden met de mentor. De ontwikkelingsgesprekken zullen ook tussen ouder en mentor zijn. Voortgangsgesprekken vinden plaats twee keer per jaar in de maand mei en in de maand november. Op het moment dat het kind overgaat naar een volgende groep, wordt een nieuwe mentor aangewezen. Een groepskracht van aankomende groep gaat het kind en de ouder vanaf dan begeleiden. We houden het mentorschap actueel door het mentorschap te blijven bespreken en up to date te houden bij wisselingen en veranderingen. Bij (langere) afwezigheid van een pedagogisch medewerker bekijken we welke opties er zijn om het mentorschap door te voeren. Zo neemt bijvoorbeeld een collega het (tijdelijk) over, worden kinderen verdeeld of neemt de vervanging het over. Veranderingen over mentorschap worden ten allen tijden met de ouder besproken.

Ontwikkeling volgen

Bij kinderdagverblijf Koetje Boe zijn we dagelijks bezig met het volgen van de ontwikkeling van het kind. De ontwikkeling van elk kind wordt structureel gevolgd en de bevindingen

worden geregistreerd door de mentor. Het volgen van de ontwikkeling doen we door dagelijks te observeren op de groep en door het systematisch observeren. De dagelijkse observatie vindt plaats tijdens spel- en overige momenten op de dag en is gericht op wat een kind vanuit zichzelf doet. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe gebruiken we de digitale methode van Kind-In Zicht. Het is een door KIKI Kennisinstituut ontwikkeld digitaal kindvolgsysteem waarmee wij de ontwikkeling van 0-4 jarigen kunnen volgen. Het kindvolgsysteem heeft een positieve kijk op kinderen, we gaan uit van wat een kind al kan.

De observaties worden door de mentor eerst met pedagogische medewerkers van de groep besproken en aangevuld waar nodig. Vervolgens nodigt de mentor ouders uit voor een oudergesprek waarin de ontwikkeling van het kind wordt besproken. Er ontstaat een gesprek waarin we wederzijdse bevindingen over de ontwikkeling van het kind kunnen delen. Op het moment dat er problemen, achterstanden of iets opmerkelijks gesignaleerd wordt, zal de mentor dit eerst met pedagogische medewerkers van de groep bespreken. Er wordt samen gekeken of er vervolgstappen moeten worden ondernomen. Waar dit nodig blijkt te zijn, wordt een gesprek met ouders aangekaart. Samen met de ouders wordt er bekeken of er professionele begeleiding nodig/ wenselijk is, denkend aan bijvoorbeeld een logopedist of fysiotherapeut. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe werken we samen met zorgteams in de gemeente Laarbeek om het kind de goede begeleiding te kunnen geven. We nemen alleen contact op met zorgteams als er een oudergesprek heeft plaatsgevonden en de ouders hier toestemming voor geven. De pedagogisch medewerkers mogen ook ten allen tijden contact opnemen met het consultatiebureau voor vragen en advies, hierbij worden geen namen van kinderen genoemd.

Overdracht naar basisschool/BSO

We streven bij kinderdagverblijf Koetje Boe naar een doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs en de buitenschoolse opvang. In het laatste oudergesprek wordt naast de observatie ook een overdracht formulier besproken, waarin de ontwikkeling en de vaardigheden van het kind omschreven staan. Dit formulier is gericht op de leerkracht. In dit formulier staan ook alle gegevens van het kinderdagverblijf, gegevens van de mentor en de begeleiding die het kind heeft gehad in de periode dat het kind op het kinderdagverblijf opvang heeft gehad.

Tijdens het laatste oudergesprek bij drie jaar en acht maanden wordt toestemming van de ouders gevraagd de kennis over de ontwikkeling van het kind over te dragen aan het basisonderwijs/ de buitenschoolse opvang. Ouders geven zowel toestemming voor de observatie als het overdracht formulier, dit doen zij door het te tekenen. Vervolgens zorgt de mentor dat de lijsten bij het basisonderwijs/ de buitenschoolse opvang terecht komen. De dagopvang loopt tot 4 jaar. We gaan er niet standaard vanuit dat een kind doorstroomt naar de buitenschoolse opvang / voorschoolse opvang bij Koetje Boe. Hiervoor moet een kind opnieuw aanmelden. Hiervoor mag je mail contact opnemen met Ellen via ellen@kdvkoetje.nl Je krijgt hiervoor dan een nieuw contract met een ander LRK nummer.

Beroepskracht- kindratio

De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen op het kinderdagverblijf. De beroepskracht-kindratio hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe bestaan de babygroepen uit maximaal zestien kinderen in de leeftijd van 0-2 jaar. BKR is op deze groep afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. Op de babygroep mogen er per dag maximaal acht 0-jarige op de groep aanwezig zijn.

De peutergroepen worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 1,5-4 jaar. Hier worden ook maximaal zestien kinderen opgevangen. Op zestien kinderen afhankelijk van de leeftijd staan twee of drie pedagogisch medewerkers. De BKR is op deze groep afhankelijk van de leeftijd van de kinderen.

We rekenen altijd via de beroepskracht- kindratio daarom staan er altijd voldoende pedagogische medewerkers ingepland op de groep.

Drie-uurs regeling

In de kinderopvang bestaat de mogelijkheid om bepaalde momenten af te wijken van de beroepskracht-kindratio. De nieuwe wet vanaf 1 juli 2023 heeft omschreven dat we nog steeds maar maximaal drie uur per dag wordt afgeweken van de BKR maar niet meer specifiek hoeven te omschrijven wanneer we afwijken. Hieronder omschreven we de dienstijden en pauze tijden wanneer er mogelijk wordt afgeweken van de BKR.

Babygroepen 'de klaproosjes' en de 'de zonnebloempjes':

Op de babygroepen staan er per dag, per groep maximaal vier pedagogische medewerkers ingezet afhankelijk van de BKR. Iedere pedagogische medewerker werkt tijdens gangbare personeelstijden 9 uur per dag. Omdat we tijdens openingstijden en sluitingstijden samenvoegen hebben de pedagogische medewerkers wisselende diensten. In het tabel hieronder staan de gangbare personeelstijden beschreven. Kinderen mogen gebracht worden tussen 7.00 en 9.00u. Zoals te lezen zijn vanaf 9.00 alle pedagogische medewerkers aanwezig die volgens het BKR aanwezig moeten zijn. Het dagprogramma gaat ook van start. Pedagogische medewerkers hebben per dag 30 minuten pauze. We gaan pauze houden als de groep dit toelaat. De pauze tijden beginnen vanaf 12.30 en eindigen uiterlijk om 14.30. Hierbij geldt dat de helft van de medewerkers aanwezig blijft op de groep. Dus indien er 4 pedagogische medewerkers per dag werken, mogen er maximaal 2 tegelijk met pauze. Indien er 3 pedagogische medewerkers werken, gaat er 1 pedagogische medewerker met pauze en wisselen elkaar af. We hebben gekozen voor deze pauze tijden omdat er tijdens deze tijden veel kinderen in bed liggen. Op de groep hebben we dan een rust moment voor de rest van de kinderen. Kinderen mogen vrij spelen of hebben een fijn knuffel moment met een van de pedagogische medewerkers. Zo blijft er voldoende aandacht voor de kinderen en kan er voldoende ingespeeld worden op de wensen en behoeften van kinderen. De eerste kinderen worden opgehaald om 16.30u. ook dan is er een pedagogische medewerker klaar met werken. Indien de groep dit nog niet toe laat is er afgesproken dat de pedagogische medewerker dan nog langer blijft om de groep te ondersteunen. Omdat er tussen 16.30-18.00 veel kinderen worden opgehaald, is er tussen die tijd ook steeds een pedagogische medewerker die naar huis toe gaat. Ook hierbij geldt als de groep het nog niet laat, blijft een pedagogische medewerker langer. Vanaf 18.00u. voegen we de babygroepen weer samen omdat de meeste kinderen allemaal opgehaald zijn. Er blijft nu nog een leidster aanwezig tot de kinderen opgehaald zijn.

Peutergroepen: 'de kippen', 'de konijnen'

Op de peutergroepen staan er per dag, per groep maximaal drie pedagogische medewerkers ingezet afhankelijk van de BKR. Zoals omschreven bij afwijken stamgroepen openen beide peutergroepen en beide babygroepen samen. We hebben hiervoor gekozen omdat er tussen 7.00 en 7.30 nog niet veel kinderen aanwezig zijn. Er blijft voldoende aandacht voor de overdracht van de ouders en binnenkomst van de kinderen. Ouders zijn hiervan op de hoogte en voor de kinderen die standaard om 7.00u gebracht worden, is het een ritueel die standaard plaats vindt. Op beide peutergroepen en beide babygroepen werken we met vaste leidsters waardoor er een bekend gezicht voor zowel de ouders als kinderen is. Ook openen we standaard op dezelfde peuter of babygroep. Peutergroep openen altijd als eerste de 'konijnen', babygroepen altijd eerst de 'klaproosjes'. Op drukke dagen zoals maandag, dinsdag, donderdag komt om 7.30u de tweede leidster of te wel een leidster van de andere peutergroep. Nu wordt ook de peutergroep de kippen geopend en mogen alle kinderen naar

hun eigen stamgroep. De kinderen worden gebracht tussen 7.00u en 8.45u. omdat om 8.45u het dagprogramma begint, vinden we fijn als dan alle kinderen gebracht zijn. Omdat er voor komt dat een pedagogische medewerker om 9.00u begint, kan er ten alle tijden een pedagogische medewerker die op dat moment ingepland staat voor kantoortaken de peutergroep ondersteunen. Tijdens de pauzetijden kan er worden afgeweken van de BKR. Iedere pedagogische medewerker heeft 30 minuten pauze op een dag. De pauzetijden zijn vanaf 12.30 tot uiterlijk 14.30u. Wanneer de groep het toelaat gaat een pedagogische medewerker met pauze. We hebben er voor gekozen om tijdens deze uren pauze te nemen omdat er veel peuters in bed liggen. Voor de andere peuters is er een rust moment en mogen vrij spelen. Omdat er veel peuters in bed liggen, kan er voldoende worden ingespeeld op de wensen en behoeften van een kind. Vanaf 16.30 worden de eerste peuters weer opgehaald of gaan er peuters naar het avondeten. De meeste peuters worden opgehaald tussen 16.30-18.00. Tussen deze tijd voegen we de peutergroep weer samen als de groepssamenstelling dit toelaat. De pedagogische medewerkers gaan naar huis indien de groep dit toelaat.

Peuterspeelzaal:

Op de peuterspeelzaal kijken we niet af van de BKR. Op de peuterspeelzaal mogen maximaal zestien kinderen worden opgevangen en hiervoor staan een of twee pedagogische medewerker ingepland van 8.30-12.30u.

Presentielijsten:

Kinderdagverblijf Koetje Boe werkt met een digitale app KidsKconnect. In de KidsKconnect worden de kinderen aan en afgemeld. Zo is er ten alle tijden de aankomst en vertrek tijden van de kinderen inzichtelijk.

Gangbare personeelsdiensten:

Personeelstijden Peutergroepen	Personeelstijden babygroepen
7.00-16.30	6.45/7.00-16.30
7.30-17.00	7.15-16.45
8.00-17.30	7.45-17.15
8.30-18.00	8.00-17.30
9.00-18.30/19.00	8.15-17.45
	8.30-18.00
	9.00-18.30/19.00

Uiteindelijk dragen we er zorg voor dat we nooit meer dan drie uur afwijken van de BKR

Extra dagdelen

Bij kinderopvang Koetje Boe is het mogelijk om dagen te ruilen of extra dagen aan te vragen. We werken met een ruilbeleid. De dagen die afmeldt, moeten minimaal 1 maand van te voren worden afgemeld om de uren nog op een ander moment te kunnen inzetten. Je mag de dagen 2 maanden voor- of na de datum die je hebt afgemeld inzetten. Feestdagen die vallen op een contract dag van het kind komen automatisch in het ruilpotje te staan. Ook deze mogen 2 maanden voor- of na de datum ingezet worden. De dagen dat een kind ziek gemeld is, komen te vervallen. In de KidsKconnect kunnen ouders zelf een extra dag aanvragen en van welke budget uren deze wordt ingezet. Ook is het mogelijk een extra dag aan te vragen, ook dit in overleg zodat er kan worden gekeken naar de mogelijkheden. Het kan voorkomen dat er geen plaats is op de stamgroep van het kind, maar wel op een andere stamgroep. In overleg en met toestemming van de ouder kan het kind dan toch gebruik

maken van extra opvang. Mocht er uiteindelijk toch plaats zijn op de eigen stamgroep, kan het kind alsnog hier opgevangen worden. Ruilen en extra dagdelen zijn altijd onder voorbehoud van de leidster-kind ratio. We bekijken de mogelijkheid bij een aanvraag en op basis daarvan een goedkeuring of afwijzing van de dag.

Oudercommissie

Bij kinderopvang Koetje Boe hebben we een oudercommissie voor de dagopvang en een voor de buitenschoolse opvang. De leden van de oudercommissie worden gekozen uit en door de ouders van wie de kinderen in het kinderdagverblijf worden opgevangen.

De oudercommissie heeft als doel namens de ouders te participeren in het beleid van het kinderdagverblijf. Zij geven invulling aan het adviesrecht om op deze wijze de kwaliteit van het kinderdagverblijf te waarborgen. Bij wijzigingen in beleid of veranderingen in de opvang zal de oudercommissie hier als eerste van op de hoogte zijn. Zij vergaderen over desbetreffende wijziging en spreken een advies uit aan de houder, hierna wordt de wijziging, afgaande op het advies, wel/niet doorgevoerd.

De oudercommissie stelt zich voor op onze website.

Contact met de oudercommissie kan door middel van een e-mail naar oudercommissie@kdvkoetjeboe.nl

Voor de oudercommissie is er een externe klachtencommissie. Deze website en meer informatie hierover is te vinden op: <https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl>.

Klachten en geschillen

Omdat bij de kinderopvang gewerkt wordt met mensen en kinderen, kan het zijn dat er wel eens klachten of geschillen optreden. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe nemen wij klachten altijd uiterst serieus. Waar ouders problemen ondervinden of om welke reden dan ook niet tevreden zijn, kunnen zij dit melden. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe vinden wij het prettig als, waar mogelijk, de klacht in eerste instantie direct besproken wordt met degene die bij de klacht betrokken is. Wanneer de betrokken partijen niet tot overeenstemming kunnen komen, kan de ouder en/of de pedagogisch medewerker naar de houder toe stappen. De houder is uiteindelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de kinderopvang. Als deze partijen er gezamenlijk niet uitkomen kan de ouder contact opnemen met een onafhankelijke geschillencommissie. Kinderdagverblijf Koetje Boe is aangesloten bij een onafhankelijke en externe geschillencommissie. Het reglement van deze geschillencommissie is te zien via de site www.degeschillencommissie.nl en kunt u het reglement zelf downloaden.

De ouder heeft ook de mogelijkheid om direct contact op te nemen met deze externe geschillencommissie, dit kan ook via de site www.degeschillencommissie.nl.

Beroepskrachten

Bij kinderdagverblijf Koetje Boe werken we met gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Al onze pedagogisch medewerkers hebben minimaal een diploma sociaal pedagogisch werk niveau 3/4, niveau 3/4 voor de kinderopvang of HBO sociale studies/ pedagogiek. Ook werken we met BBL- studenten in opleiding pedagogische medewerker niveau 3 of 4. Een BBL- medewerker staat altijd naast een gediplomeerde pedagogische medewerker. Tijdens het eerste gesprek wordt er samen met de BBL-medewerker een plan van aanpak gemaakt. Samen bespreken we aan welke doelen we gaan werken. De inzetbaarheid van een BBL- medewerker is afhankelijk van het functioneren. Hiervoor maakt de stagecoördinator een inzet richtlijnen. Alle pedagogisch medewerkers hebben een geldig VOG voordat ze in dienst komen. Tevens is er binnen Koetje Boe altijd iemand met een geldig diploma EHBO en gecertificeerd BHV-er (bedrijfshulpverlener) op de groep. De houder van het kinderdagverblijf draagt er zorg voor dat het diploma EHBO en de certificatie BHV geldig blijft.

Stagiaires en vrijwilligers

Kinderdagverblijf Koetje Boe is een erkend leerbedrijf waar studenten van verschillende MBO scholen kunnen worden opgeleid. We werken met stagiaires die de opleiding pedagogische medewerker niveau 3 of 4 volgen of helpende zorg niveau 2. De stagiaire wordt voor aanvang van de stage aangekondigd aan ouders met de daarbij behorende informatie over de stage. De stagiaire voert onder verantwoordelijkheid en in nabijheid van de pedagogisch medewerker verzorgings- en begeleidingstaken of huishoudelijke taken uit. In overleg met de stagebegeleider en afhankelijk van de vorderingen in de studie en de praktijk neemt de zelfstandigheid van de stagiaire toe. We volgen hierbij ons protocol stagebeleid. Stagiaires zijn in bezit van een geldig VOG.

Baby specialist

In de nieuwe wet kinderopvang is opgenomen dat elke pedagogisch medewerker die werkt met 0- jarigen een speciale scholing voor deze doelgroep dient te volgen en deze voor 1 januari 2025 afgerond dient te hebben. In oktober 2019 zijn de meeste van onze medewerkers geslaagd voor de baby specialist opleiding van JCK. Medewerkers van de babygroep die dit nog niet behaald hebben, krijgen de gelegenheid om dit voor 2025 te volgen en af te ronden.

Pedagogische coach:

Vanaf 2019 krijgen, volgens de nieuwe wet kinderopvang, alle beroepskrachten recht op 'coaching on the job' door een pedagogisch coach/ beleidsmedewerker. Deze pedagogisch coach / beleidsmedewerker wordt ook ingezet voor het maken van pedagogisch beleid en heeft minimaal HBO-niveau op het gebied van pedagogiek. Nicole en Mika vervullen de functie pedagogisch coach. Binnen kinderdagverblijf Koetje Boe hebben we verschillende coach momenten. We bieden individuele coaching, groepscoaching en teamcoaching. Voor verdere informatie over de coaching verwijst wij u door naar het beleid coachen. Het coachplan kunt u na vragen bij de pedagogische coach en ten alle tijden inzien.

Vaste gezichtencriterium.

In de wet kinderopvang is vastgesteld dat iedere kinderopvang moet werken met een vaste gezichtencriterium. Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Dus als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen. Daarom geldt:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

Bij Koetje Boe staat ieder kind centraal en ieder kind is uniek. We vinden het belangrijk dat ieder kind gezien wordt. We bieden een opvang waar kinderen zich thuis en op hun gemak kunnen voelen. We zorgen voor een veilig pedagogische klimaat door te werken met vaste pedagogische medewerkers. We werken met meerdere vaste gezichten per groep. De vaste gezichten zijn inzichtelijk door de foto's die op het raam naast de deur hangen. Ouders kunnen zien wie er op welke dagen aanwezig is. We vinden het contact met de ouders ook erg belangrijk. We communiceren dan ook altijd met de ouders hoe de dag verlopen is . Wat

voor activiteiten hebben we gedaan? Welk ontwikkelingsgebied hebben we gestimuleerd? Hoe reageerde het kind tijdens de activiteiten? We bespreken dit kort tijdens de overdracht. We bespreken tijdens de ontwikkelingsgesprekken uitgebreid alle ontwikkelingsgebieden.

VE Methode

VVE staat voor Voor- en Vroegschoolse educatie. VE- programma's zijn centrumgerichte programma's met als doel kinderen een betere start in het basisonderwijs geven en zo onderwijsachterstanden voorkomen. Bij kinderdagverblijf Koetje Boe werken we met het VE-programma Uk en Puk. Dit programma past bij ons omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen zich spelenderwijs ontwikkelen. Uk en Puk is een methode dat gericht werkt aan de brede ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Op een speelse en uitdagende manier worden thematisch activiteiten aangeboden die aansluiten bij de directe belevingswereld van het kind. De activiteiten stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische en zintuiglijke vaardigheden en geven de eerste rekenprikkel. Puk is een knuffel en voor de kinderen echt een speelkameraadje. Puk heeft 12 thema's die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. De activiteiten zijn uitgewerkt voor verschillende leeftijdsgroepen.

De 12 thema's:

- Welkom Puk
- Knuffels
- Hatsjoe !
- Ik en mijn familie
- Oef, wat warm !
- Regen
- Reuzen en kabouters
- Eet smakelijk
- Dit ben ik
- Wat heb je aan vandaag?
- Puk in het verkeer
- Ik ben een kunstenaar

Programma gericht voor de peuterspeelzaal.

8.30 Binnenkomst

8.45 Start programma kring

9.00 Fruit eten

9.30 Toilet moment

9.45 activiteiten aanbod , iedere dag een ander ontwikkelingsgebied

- Cognitief
- Sensopathisch
- Fijne motoriek
- Sociaal – emotioneel
- Rekenprikkel

10.30 vrij spel en begeleid spelen

11.00 buitenspelen

11.30 voorlezen of liedjes zingen

12.00 brood eten

12.30 ophaalmoment

